

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

R. Archipresbytero, R. Magistro scholarum, & P. de Vico Canonico S.
Austregisili Bituricen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

tebant, ad dilectos filios Vindocinensem, de Perfenia, & de Buseria Abbates literas impetrassent, per insidias decepti latentes, cum ad Vindocinen. Abbatem venissent, ut ei suas literas exhiberent, ipsis literis à quodam Milite cognato sui Abbatis infra claustra Vindocinen. monasterij fuerunt per violentiam spoliati, & (ut asseruit præfatus L.) cum in manu præscripti Abbatis Vindocinen. ipsæ literæ fuissent postea resignatæ, & ab eo detentæ, iidem monachi, ne procederent in causâ, fuere admissis literis impediti. unde dictum monasterium non modica patitur detrimenta. Nolentes igitur morbidum pastoris exemplum, gregem sibi commissum deslere, nec eum incorrectum esse per cujus alij debent corrigi disciplinam, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus ad Burgulien. Ecclesiam pariter accedentes, tam intrinsecis quam extrinsecis ad vos fratribus convocatis, veritate super statu & ordine monasterij & ipsius Abbatis administratione à singulis seorsum, prout Ecclesiæ noveritis expedire, diligentius inquisita, si culpam impositam in Abbatem noveritis redundare, excessus ejus tanto districtius puniatis, quanto sibi ab excessibus, in pastoralis sollicitudine positus, debuisset amplius præcavisse. Si verò iidem fratres veritati testimonium renuerint perhibere, ad veritatis assertionem à vobis, quemadmodum justum fuerit, compellantur. Nihilominus etiam in fratribus vestris si aliqua videritis emendanda, quæ in damnum Ecclesiæ vel ordinis inhonestatem possint aliquatenus denotari, auctoritate apostolica corrigatis. Ut autem honestas ordinis in ejusdem Ecclesiæ Abbatem & monachos fortius imprimatur, institutionem à te, venerabilis frater Redonen. Episcopo, cum bonorum virorum consiliis ordinatam, & auctoritate bonæ memoriæ M. tituli sanctorum Iohannis & Pauli Presbyteri Cardinalis, tunc temporis apostolicæ sedis Legati, providè promulgatam, cum aliis bonis & approbatis constitutionibus faciatis inviolabiliter observari. nihilominus in debitum statum appell. postposita reducetes quicquid ab ipso Abbate vel à suis post appellationem ad sedem apostolicam legitime interpositam in præjudicium ipsorum monachorum temerè noveritis at-

tentatum. Provisuri ne, sicut frequenter audivimus, monachi malitiosè procedant, non quæ Iesu Christi sed quæ sua sunt consequantur. Testes &c. cogantur. Nullis literis harum tenore tacito &c. Quòd si omnes &c. tu frater Episcopo cum eorum altero &c. Datum Romæ &c. ut suprâ.

R. ARCHIPRESBYTERO,
R. Magistro scholarum, & P. de Vico
Canonico S. Austregisili Bituricen.

Cum apostolica sedes, cui licet im-
meriti præsidemus, universis per orbem Ecclesiis non humana sed divina sit institutione prælata, justum est & conveniens ut ad eam, tanquam ad magistram & matrem, super diversis juris articulis referantur dubiæ quæstiones, quatenus quæ jura constituit, eadem quoque jura distinguat: ne quæ diversa cernuntur, videantur adversa. Sanè, sicut ex literis vestris accepimus, cum ex una parte Capitulum sancti Stephani & Capitulum de Salis, ex altera monachi de Prætea, super decima quadam, quam à monachis ipsis petebant, in vestrum compromississent arbitrium, & vos partibus convocatis cognosceretis de causa, monachi proponebant donationem ipsius decimæ sibi à quodam Milite factam, & venerabilis fratris nostri Bituricen. Archiepiscopi diocesani ejus accedente consensu confirmatam fuisse, lè- que auctoritate Hieronymi munitos existere, qui scribens ad Damasum, ait: *Si aliquando fuerint à laicis malè detenta quæ divini juris esse noscuntur, & in usum transferint monachorum, Episcopo tamen loci illis præbente consensum, constabunt eis omnia perpetua firmitate subnixæ.* E contrario pars allegabat adversa consensum Episcopi sine Cleri consensu minùs sufficere, auctoritate Leonis Papæ dicentis: *Ne quis Episcopus de rebus Ecclesiæ quicquam donare, vel commutare, vel vendere audeat; nisi forte aliquid horum faciat ut meliora prospiciat, & cum totius Cleri consensu atque tractatu id eligat quod non sit dubium Ecclesiæ profuturum.* Quia verò super his auctoritatibus dubitantes, sedem apostolicam consulere voluistis, humiliter inquirentes utrum quando decima possidetur à laico, si conferatur Ecclesiæ, ad confirmandam donationem consensus Episcopi sine Cleri consensu sufficiat; nos devotioni vestræ taliter

Epist. 93.
Ut decimæ sunt
Ecclesiæ sol-
vantur.
Cap. Cum apo-
stolica sedes.
De his que sunt
à Prælate sine
consensu Capituli.

12. q. 2. cap. 52.

respondemus, quod monendus est laicus qui decimam detinet, ut eam restituat Ecclesie ad quam spectat. Quod si forsitan induci nequiverit, & eam cum diocesani consensu alteri Ecclesie assignaverit, praesertim religioso Conventui, constabit ipsa donatio perpetua firmitate subnixta. Auctoritates enim praemissae, licet diversae, non sunt tamen adversae; cum aliud sit alienare quod ab Ecclesia possideretur, & aliud, quod detinetur a laico, ad usum ecclesiasticum revocare. In alienatione vero, juxta Leonis Papae decretum, consensus Episcopi sine Cleri consensu non sufficit. In revocatione autem, juxta responsum Hieronymi, sufficit consensus Episcopi, cum per utrumque utilitati Ecclesiae consultatur. Nam & in Lateranensi Concilio est inhibitum ne quaelibet religiosa persona Ecclesias & decimas de manibus laicorum sine consensu Episcoporum recipiat. Per quod recte datur intelligi quod sufficit consensus Episcopi, ut licitum sit Ecclesiae decimam de manu recipere laicali. [* Hae autem de iis decimis intelligimus quae perpetuo sunt in feudum concessae.] Datum Romae &c. Non. Iulij, Pontificatus nostri anno primo.

* *Istud additum est ex Tertio Collectione.*

MIDRAN. PRESBYTERO.

Epist. 314. Cardinalis sententiam sese Pontifex confirmare ait.

Cum tu & B. presbyter Tarvisinus, qui se sufficientem procuratorem pro I. sacerdote, quem similiter in causam traxeras, in praesentia nostra gereris, pro multis quaestionibus inter vos habitis apud sedem apostolicam constituti essetis, nos tibi & ei dilectum filium nostrum V. tt. S. Martini Presbyterum Card. dedimus auditorem. Ipse autem auditis utriusque partis rationibus & plenius intellectis, habito consilio dilectorum filiorum P. tt. sanctae Caeciliae Presbyteri, P. sanctae Mariae in via lata Diaconi Cardinalium, & Lotarii Subdiaconi nostri juris periti, & aliorum prudentum, de mandato & voluntate nostra sententialiter diffinivit quod sententia lata de mandato bonae memoriae C. Papae praedecessoris nostri a venerabili fratre nostro Episcopo & dilecto filio Archidiacono Tarvisin. super restitutione & possessione beneficij Ecclesiae de Mestre, cum ea integritate quam unquam melius habuit & possedit, sicut apparet ex publicis instrumentis, firmiter servetur. Executionis quoque sententiam

a venerabili fratre nostro Castellano Episcopo super eodem negotio promulgatam, & qua praedictum B. in decem & octo libris Veneten. pro damnis illatis tibi condemnavit, sententiando statuit inviolabiliter observandam; adjiciens quod nominatus B. legitime compelli deberet ad solvendam tibi pecuniam memoratam & restituenda damna ex integro, pro fractione parietis camerae, cum officinis domus, quae fueras consecutus. Praemissos etiam B. & I. ad satisfaciendum plenissime de omnibus damnis tibi per se vel per suos illatis similiter condemnavit. Et quia dictus B. Presbyter ab apostolica sede recedens, pro se responsalem, sicut nos ipsi praeceperamus, & etiam ipse nobis promiserat, idoneum non reliquit, in expensis a te factis post recessum ejus ipsum B. legitime condemnavit. Nos ergo praemissam sententiam, sicut rationabiliter lata est a dicto Cardinale, ratam habentes, auctoritate apostolica confirmamus, & praesentis scripti pagina communimus. Decernimus ergo &c. Datum &c. VII. Idus Iulij &c.

MEDIOLANEN. ARCHIEPISC.

Cum pro his tibi preces apostolicae porriguntur qui apud Romanam Ecclesiam obsequiis tuis & Ecclesiae Mediolanen. insistant, miramur non modicum si eas differas effectui mancipare, & ex hoc nos a te pro alienis minus audientes praesumimus, a quo pro tuis familiaribus & domesticis non audimus. Meminimus enim quod olim tibi preces porrexerimus & mandatum, ut dilectum filium Bonacosam Clericum & nuncium tuum, qui apud sedem apostolicam pro tuis diutius obsequiis laboravit, in Canonicum Ecclesiae beati Ambrosij recipi faceres, & beneficium quod in ea vacare dicebatur, ipsi ob reverentiam sedis apostolicae assignari. Verum (sicut rerum demonstrat effectus) te id minus sollicito procurante, Canonici ejusdem Ecclesiae, cum ad te dictae literae pervenissent, post appellationem ad nos interpositam tres in suos Canonicos recepere; mandato apostolico, quod pro eodem B. tibi porrectum fuerat, non admissis. Quocirca fraternitati tuae per apostolica scripta mandamus quatenus revocato in irritum quicquid post appellationem ad nos interpositam super beneficio ipso in

Epist. 315. Ut Bonacosam Clericum & nuncium suum Canonicum dicitur.